

50 MAGYAR POPPILLANAT

50 ÉV

50 MAGYAR MOMENTUMA.

1967-2016:

KULCSPILLANATOK A HAZAI ZENÉBEN.

FOTÓK CSORBA GÁBOR, HEGEDŰS GYÖRGY, LÉKÓ TAMÁS, NOVOTTA FERENC, PÁCSER ATTILA, SZABÓ GÁBOR, URBÁN TAMÁS, VÉRTES GYÖRGY, ZÉTÉNYI ZOLTÁN

ÖTVENEDIK LAPSZÁM. ÚJABB MÉRFÖLDKÖHÖZ ÉRKEZETT KEDVENC MÉDIATERMÉKÜNK ÉS HŰSÉGES ÉLETTÁRSUNK, A MÁR TÖBB MINT ÖT ÉVE RENDSZERESEN MEGJELENŐ, INGYENES POPMAGAZIN, A RECORDER. ENNEK ÖRÖMÉRE VÉGIGTEKINTJÜK, HOGY MIK VOLTAK A MAGYAR POPTÖRTÉNET LEGKIEMELKEDŐBB MOMENTUMAI AZ ELMÚLT ÖTVEN ÉVBEN. VISSZATEKERTÜNK 1967-IG ÉS MINDEN ÉVBŐL KIVÁLASZTOTTUK A SZERINTÜNK LEGFONTOSABB, LEGJELLEMZŐBB TÖRTÉNÉST. NEM AZ ÁLTALÁBAN LEGJELENTŐSEBB ÖTVEN PILLANATOT KERESTÜK, HISZEN ÉVRŐL-ÉVRE HALADTUNK, ÉS NEM IS AZ ÖTVEN MEGHATÁROZÓ POPSZEREPLŐHÖZ KÖTŐDŐ ESEMÉNYEKET AKARTUK LISTÁZNI, HISZEN SZÁMOS KULCSFIGURA KIMARADT. A MAGYAR POPZENE MOZAIKOS TÖRTÉNETÉT MUTATJUK BE – ÖTVEN MOMENTUMOT, AMELY ÖSSZEÁLL EGY TÖREDEZETT, DE ÍGY IS JÓL FELISMERHETŐ NAGYKÉPPÉ. TALÁLKOZZUNK A KÖVETKEZŐ ÖTVEN LAPSZÁMNÁL!

— 1967

Az első beatalbum – Ezek a fiatalok filmzenelemez

Ragyogóan tehetséges fiatalok mutatkoztak be 1967-ben Banovich Tamás filmjében, amelyben – Szőnyi Tamás szavaival – „a vásznon a valóságosnál jólfésültebb képet fest a közegről, ahol ez a zene született és virult”. A lemez az első magyar beatalbum, rajta gyakorlatilag a teljes élmezőny (Illés, Omega, Metro, Koncz Zsuzsa, Zalatnay Sarolta), ám bőven túlsúlyban az Illés. Az LP persze túl is mutat önmagán, áttört egy gátat és tökéletesen szemlélteti, hogy mekkora korszakhatár a magyar popzene történetében: a táncdalok korát ekkor zárta le végképp a beat-lázadás.

— 1968

Magyar beatzenészek nyugaton

És a lázongó fiatalok már a következő évben kitörnek az országból, ami a szocializmusban kisebb csoda volt. Ha nem ismernék a teljes történetet – és persze maguk az előadók nem lettek volna pontosan tisztában a korlátaikkal –, akkor az év eseményei szemképrázatos, ugyanakkor nagyon is magától értetődő módon zajlottak. A tehetséges Omega Londonban vette fel első lemezét, az üde Zalatnay Sarolta pedig ugyanott az egyik legnagyobb aktuális popszárral, a Bee Gees-es Maurice Gibb-el alkotott álompárt. Igen, mindez valóban meg-

/ ZALATNAY SAROLTA

történt. A korábbi magyarországi Nashville Teens-turnéért cserébe utazhattak ki Benkőék (Kóbor nélkül), ott gyorsan meglátták bennük a potenciált és két nap alatt rögzítették a repertoárt, amit hazatérve rohamtempóban itthon is meg kellett tenniük, mégse jelenjen már meg az Omega hamarabb nyugaton. Zalatnay tehetsége is Londonban kellett volna, hogy tartsa, mégis hazajött, hogy korai lemezei mára kapósak legyenek a nemzetközi hip-hop-dj-k körében is.

— 1969

Beatből rock

A felvezető évek után 1969-ben tört át minden gát: miközben belépőt váltott az egymilliomodik vendég a Budai Ifjúsági Parkba, az Illés két albumot is kiadhatott (*Nehéz az út, Illések és pofonok*), az Omega második lemezével (*10000 lépés*) lépett komoly, a későbbi nemzetközi karriert megelőlegező szintet, a Metro pedig debüt-LP-jén mutatta, hogy mennyi mindenhez ért. A dobogó alatt a Hungaria pszich-rockolt lelkesen, és ott sündörgött a több tucat underground zenekar (a Liversingtől a Dogs-on át a Scampolóig és tovább), ez már végképp nem a kezelhető beatnemzedék, ez bizony tiszta, elszabaduló rockzene. Amit a rendszer persze mégiscsak

/ SYRIUS: A LEGENDÁS ÖTÖSFOGAT

1971-ben ott vették fel bemutatkozó albumukat, ami itthon 1972-ben jelent meg *Az ördög álarcosbálja* címmel, és amit ma már a legmenőbb dj-k hangmintáznak és a műfaj nemzetközi szakértői sorolnak az élmezőnybe. Talán ott szúrták el, hogy hazajöttek – többé nem utazhattak külföldre, hacsak nem disszidálva.

1971

Megalakult az első magyar szupergrup

A hetvenes évek eleje a világban is a szupergrupok kora volt, a kor szavára hallgatva formálódott át itthon is a mezőny. Leginkább az LGT létrejöttével, hiszen az Omegából, Metróból és Hungariából érkező tagok valóban a legszuperebb zenészek voltak és az elsők, akik új útra mertek lépni (hamarosan a Taurus és a Skorpió követte őket). Bátorságuk persze magabiztosság is lehetett, a hetvenes évek itthon erről a kvartettéről szólt.

1972

A Bergendy elhozta Magyarországra a soulfunkot

A Bergendy már régóta létezett, régóta kiemelkedően tehetséges zenészek alkották, de a nemzetközi vendéglátózás évek és a legjobb

felállás kialakulása megtette a hatását: az 1972-es „rendes dalos” Bergendy-debüttnél kevés magyar kiadvány volt jobban szinkronban a világgal és az adott műfaj élvonalával a maga korában. Persze volt már itthon korábban is soul-próbálkozás (Atlas, Bajtala-Trió), de ez tényleg funk-világszám.

1973

Miskolci rockfesztivál balhékkal

A „magyar Woodstock” jelzős szerkezet meglehetősen degradáló ide, hiszen egy futballpályán tartották (a Diósgyőrén) és nem volt milliós tömeg, de legalább a magyar zene színe-java tényleg felvonult és hát a közönség is megpróbálta átélni a korszak nagy fesztiválózós hangulatát. A rendőrség ennek megfelelően tette a dolgát, Bródy János

ügyesen kezelte le és döntően csírájában fojtotta el. Jöhetett az egyezményes, konszolidált hetvenes évek.

1970

Világszám a magyar jazzrock

Az év, amikor bemutatkozott a klasszikus felállású Syrius és bemutatta, hogy a progresszív jazzrock magyarul is tud világszínvonalú lenni. A következő évben nem is maradtak határon belül, több hónapig Ausztráliában turnéztak,

/ MISKOLCI ROCKFESTIVÁL

vicceskedve meg is köszönte szolgálataikat, amire röppent neki a „házi-örizet” – az eljárás lefolytatásáig nem hagyhatta el Budapestet – és amitől (na meg a Koncz Zsuzsának írt *Jelbeszéd* lemez szintén nagy port kavart szövegeinek letiltásától) jó időre lecsendesedett kritikus hangja, plusz ez a sokadik Illés-balhé pontot is tett a zenekar karrierjének végére.

— 1974

Szabó Gábor először látogatott haza, tévéfelvétel a Jazzpódiumnak

Az 1956-ban disszidált Szabó Gáborról sokáig csak igazi nagyságát elhallgatva lehetett beszélni, ha egyáltalán, miközben a hatvanas évek végén már a világ legjobb jazzgitárosai között tartották számon. 1974-es első hazalátogatásakor (melyet két további követett évvel később) Pege Aladár közbenjárására egy alkalmi formáció élén tévéfelvétel is készült vele a Magyar Rádió 8-as stúdiójában. A lemezen pár évvel ezelőttig kiadatlan stúdiózás pedig a hazai jazzélet egyik meghatározó, legendás eseményeként maradt fent.

/ KOVÁCS KATI

— 1975

Kovács Kati az év sztárja a brit Music Week magazin szerint

A befolyásos brit szaklap szerint az év sztárja egy magyar előadó? Oké, a címet sosem brit, hanem kontinentális európai előadónak szokták osztani, de nem véletlen, hogy ekkor figyelték fel Kovács Katira. Az előző évben megnyerte az ír Castlebar dalversenyt, de e nélkül is nyilvánvaló, hogy karriercsúcsra volt: az 1974-es, LGT-vel közös albumon bemutatta, hogy hangjával mindenre képes.

— 1976

Átadták a hanglemezygár dorogi üzemét

A dorogi lemeznyomók üzembe helyezése stabilizálta a magyar lemeztermelést, mind színvonalban (amerikai gépsor, BASF-alapanyag

– a gyár megszűnése után Angliába kerültek a lemeznyomók], mind tempóban [tízmillió darab hanghordozó évente]. Már csak ezért is kiemelkedő a funkciója, hiszen az állami lemezkiadó, a Hungaroton komolyzenében ott volt a világ élvonalának közelében, így pedig csak még tovább tudta erősíteni nemzetközi szerepét. Közben meg persze, hála ennek, megszorodhattak a popzenei kiadványok is. Az 1980-as évek végén már kisebb független külföldi, sőt világméretű kiadóknak is préseltek itt lemezeket.

— 1977

Metronóm '77 – diszkóláz itthon is

A hatvanas évekbeli Táncdalfesztiválok után a Metronóm '77 nevű tévés vetélkedő volt a következő emlékezetes mainstream vérértömlesztés a hazai popban (ezt később, az 1981-ben felelevenített Táncdalfesztivál ismételte meg Hungariával, KFT-vel). Csak hogy ez a műsor szinte másról sem szólt, minthogy itthon is látványosan áttört a diszkó. Szücs Judit lett a szóólószár pazar slágerekkel, a Neoton a gigaszár, nyomukban a Kati és a Kerek Perec, de ekkor még a Beatrice is diszkózott – Nagy Feróval. A fesztivált különben Katona Klári nyerte, nem diszkóval, és ő lett a nyolcvanas évek egyik legjobb szóólóelőadója, továbbra sem diszkóval.

— 1978

A P. Mobil bemutatta Honfoglalás című szvitjét

A hetvenes évek vége a diszkó mellett az őszinte rockról szólt itthon. A P. Mobil meg aztán végképp őszinte volt, magyar történelmi narratívára helyezve megírta az

muzikum.
KLUB & BISZTRÓ

KONCERTAJÁNLO

az élőzene háza

03.24. (péntek) **MOLNÁR TAMÁS SZERZŐI ESTJE**

03.31. (péntek) **MAGYAR ATOM „23” TÁTRAI „65”** BLUES SESSION

04.07. (péntek) **BARABÁS LŐRINC QUARTET ÚJRA A MUZIKUM SZÍNPADÁN!**

04.14. (péntek) **PRIBOJSZKI MÁTYÁS BAND BOOGIE-WOOGIE & BLUES-EST FEAT. DÁNIEL BALÁZS “MR. FIREHAND”**

04.15. (szombat) **TÓTH VERA**

04.21. (péntek) **SZABÓ LESLIE BAND: ÚJ OLDAL LEMZBEMUTATÓ**

MUZIKUM KLUB & BISZTRÓ
1088 BP., MÚZEUM UTCA 7.

www.muzikum.hu

muzikumklub muzikumklub

JEGYEK KAPHATÓK A MUZIKUMBAN hétköznapokon 15–21 óráig, szombaton 17–21 óráig.

ONLINE JEGYRENDELÉS: www.tixa.hu/muzikum_klub

BLUES SESSION

BLUES VAN

TIXA

RECORDER

első hazai rocksvitet és az Ifiparkban be is mutatta, hogy aztán csak évtizedekkel később jelenthette meg eredeti formájában. Szintén az Ifiparkban egy másik őszinte rockbanda, a Piramis új nézőcsúcsot állított fel, 16 ezren voltak kíváncsiak az egyik koncertjükre.

— 1979

A Spions elvitte nyugatra a magyar punkot

Még 1978-ban volt az első magyar újhullámos esemény, a Spions *Anna Frank Emlékestjén*, de a hatalomnak a punk aztán csírájában sem tetszett, na meg persze a Spions-nak sem a hatalom. A franciaországi emigrációban kiadott bemutatkozó kislemez simán helyt áll a korabeli new wave külföldi előadóival szemben, de persze visszacsempészve itthon fejtette ki igazi hatását (URH, Európa Kiadó, Kontroll Csoport).

— 1980

Fekete bárányok koncert

A Hajógyári-sziget poptörténelme jóval az első Diáksziget előtt kezdődött, egészen pontosan 1980-ban, a Fekete Bárányok koncerttel. Augusztus 23-án együtt lépett fel az A. E. Bizottság, a P. Mobil, a Hobo Blues Band és a Beatrice, négy olyan zenekar, ami nem volt éppen

a rendszer kedvence. A koncerten körülbelül 25 ezer ember gyűlt össze, ritka pillanat volt ez a zenekarok életében, mert sokszor a kisebb klubkoncertjeiket is meghiúsították. Együtt azonban olyan erőt demonstráltak, aminek a Hungaroton sem tudott ellenállni, előbb-utóbb mindegyiküknek lehetett lemeze.

— 1981

Tatai rocktanácskozás

A majdnem összes fontos akkori magyar zenész, a velük kapcsolatban álló szervezetek (a Hungaroton, az ORI, az Interkoncert, a Zeneműkiadó és a többi) vezetői, valamint az őket befolyásoló politikai vezetés (Tóth Dezső művelődési miniszterhelyettes, Barabás János, az Állami Ifjúsági Bizottság titkára és Lendvai Ildikó, a KISZ KB kulturális osztályának vezetője) a háromnapos tatai tanácskozás során egy zenészszakszervezet lehetséges megal-

ulásáról vitatkoztak, a hétvége közelebről viszont a hatalom és zene korabeli viszonyáról szólt. Itt dőlt el, hogy a magyar újhullámnak nem lesz esélye lemezt kiadni (pedig a színtérről még az NME is lelkesen számolt be ebben az évben) és ezt már csak azért is tudhatjuk, mert Almási Tamás *Sok húron pendülnek* címmel forgatott rendkívül érdekesítő dokumentumfilmet a hétvégéről.

— 1982

Megnyílt a BS

A Budapest Sportcsarnok megnyitása előtt nagyon sokáig nem jött igazi A-ligás popsztár Magyarországra, amit – különböző okok mellett – részben éppen a megfelelő minőségű koncerthelyszín hiánya okozott. Hogy a BS mekkora úrtöltött be a hazai popzenei életben, ahhoz álljon itt csak néhány fellépő az első három évből: Talking Heads, Tangerine Dream, Tina Turner, Johnny Cash, Santana, Elton John, Spandau Ballet, The Twins, Chuck Berry, Dire Straits.

/ FEKETE BÁRÁNYOK

/ TATAI ROCKTANÁCSKOZÁS

— 1983

CPg-balhé

1983-ban a hazai punkmozgalom legélesebben fogalmazó zenekara, a szegedi, de néhány év működés után Budapestre költöző CPg tagjait bíróság elé citálja a Kádár-rendszer. A fiatal zenészeket izgatás vádjával tartóztatták le,

a bíróság végül a zenészek bűnösségét nagy nyilvánosság előtt, csoport tagjaiként, folytatólagosan elkövetett izgatás bűntettében állapította meg, hármukat két-két év letöltendő börtönre, a még fiatalokú basszusgitárost pedig felfüggesztett szabadságvesztésre ítélte. Kell-e mondani, milyen hatással volt ez a többiekre és arra, hogy a műfaj kiteljesedhessen.

/ CPg

— 1984

Első magyar rap

Van egy magyar lemez, amin nagyjából pont úgy szól a korabeli hiphop, vagy rap, vagy electro, ahogyan a műfaj nemzetközi, még meglehetősen szórványos megjelenése is. Vagy na jó, közel úgy. Fenyő Miklós bámulatosan vette le ezt a zsánert is (a pszich-rock, a glam rock, a Beatles, a rockabilly-nosztalgia után), MIKLÓS nevű LP-je [*Jól nézünk miki*] ismét egy olyan ritka pillanatot, amikor szinkronban voltuk a világgal.

— 1985

Megnyílt a Pecsá

A BS mellett egy kisebb méretű szórakoztató-centrumra is égető szüksége volt már Budapestnek, főképp, hogy a legoptimálisabb ilyen, a Budai Ifjúsági Park 1984-ben bezárt. A beltéren 2500 főt befogadni képes klub koncertteremként és diszkóként is hamar a legnépszerűbb hely lett, szabadtéri színpadán pedig még nagyobb koncerteket is tudtak rendezni. Emellett számos klub működött itt, hosszú évekig túlzás nélkül a Petőfi Csarnok volt a budapesti zenei központ.

— 1986

Elindult az első magyar kereskedelmi rádió, a Danubius

Még el sem indult a rendszerváltás folyamata, de már működtek a gmk-k, a piacgazdaság azonban még távolinak, vagy soha el nem jövőnek tűnt, amikor 1985-ben osztrák üzletemberek azzal keresték meg a Magyar Rádiót, hogy – főleg a Balatonra utazó német nyelvű nyaralókra alapozva – kereskedelmi rádiót indítanak. A Danubiust végül teljes egészében a Magyar Rádió hozta össze – az első hivatalos műsorsugárzás a Balatonnál 1986 júliusában indult a 100,5 MHz frekvencián a kab-hegyi adóról, német nyelven, naponta reggel héttől este hatig. Egy évvel később már Budapesten is lehetett fogni az adót és hallani olyan aktuális slágereket, amiket az állami rádióban alig.

— 1987

Lemezt készíthetett az underground

A tatai rocktanácskozás után hat évvel mégis lejárt a moratórium (igaz közben a „Fekete Bárány” Bizottság már adhatott ki lemezt, a Trabant pedig filmzenelemezként egy kislemezt), az Európa Kiadóval elindulhatott

az addig éppen megtört előadók lemezes bemutatkozása, igaz eddigre már kellően szétzilálódott a mezőny. Mindenesetre azt már a Hungarotonnál is jól érezték, hogy valami megbomlott a szocializmuson belül.

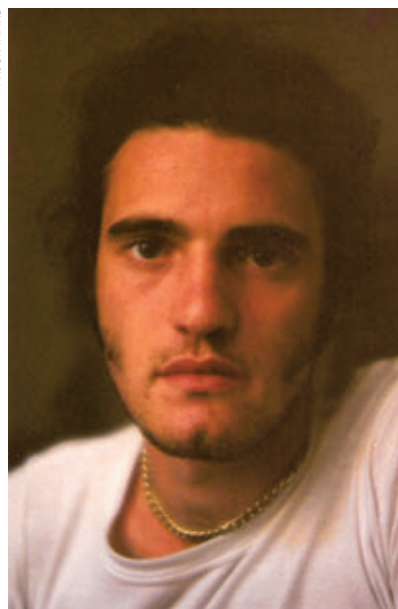

— 1988

Rocktérítő – a legkeményebb magyar rockfilm

A Neurotic-nak viszont még ekkor is csak úgy lehetett kiadványa (filmzenekazetta), hogy film készült annak frontemberéről, Pajor Tamásról. A drogokkal fűtött, balhész figura életét, koncertjeit Xantus János követte egy kamerával, és pont elkapta a frontember megterését, a Hit Gyülekezetébe való besorolását. A ritka pillanat az egyik legérdekesebb magyar zenei filmet eredményezte – és kiváló dokumentumát egy letűnt kornak.

/PAJORTAMÁS

— 1989

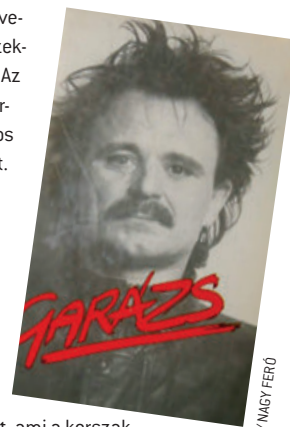
Megnyílt a Tilos Az Á

A rendszerváltás időszakának, az évtizedforduló budapesti undergroundjának törzshelye, 1995-ig a város egyik legfontosabb kis klubja, a másik legfontosabbal, az egy évvel korábban indult Fekete Lyukkal együtt teljesen új nézőpontot képviselt a szórakoztatásban. A kilencvenes évek alternatív zenéje ezekről a helyekről nőtt ki, a Tilos Az Á pedig még az 1991-ben startoló, szintén esszenciális Tilos Rádióknak is a szülőhelye volt.

— 1990

Garázs – Zenei rádióműsor tömegeknek

Nagy Feró 1988 és 1992 között vezette a Petőfi Rádióban a *Garázs* című műsort, ami a korszak legnépszerűbb adása volt, részben mert széles közönséget szólított meg emberi hangon, részben mert bemutatkozási lehetőséget biztosított számos olyan együttesnek az éterben, amelynek máskülönben esélye sem lett volna (itt startolt a Kispál és a Borz is). A felhőrepszető YEAH-ket küldő műsorvezető könyvet is kiadott a neki írt levelekből (a kiadvány szociológiai tanulmányként is forgatható), ő pedig annyira népszerű volt, hogy ekkor még politikusként is kipróbálta magát. Lehet, hogy azt nem kellett volna.

/NAGY FERÓ

— 1991

Elindult a Bahia Music, és hamarosan a Trottal is

Pontosabban a Trottal amolyan „csináld magad!” lemezkiadóként már jóval korábban elindult, mondhatjuk, hogy az 1986-os első

Pajtás daloljunk válogatással Rupaszov Tamásé volt az első magyar független kiadvány, de persze a Trott Records-nál a cégszerű működés csak 1992-től indult meg. Egy évvel korábban kezdett a Bahia – és e két művészeti központ nagyban befolyásolta (főleg kazettakiadványaival) a kilencvenes évek alternatív zenéjét. Előbbi retrospektív kiadóként is jelentős volt, de mindkét label a legjobb, legizgalmasabb hazai előadók mentes-mentéséért mentett kultúrát.

— 1992

Az Andersen és a Sexepil az MTV-n

Két évvel a rendszerváltás után Budapest pezsgő, éledező, nyitott, kozmopolita, mi több, szexi városnak, bizonyos fénytörésben afféle kelet-közép-európai Kis-Amszterdamnak tűnt, ahol ráadásul már – részben a város legkülönbözőbb szórakozóhelye, a Tilos az Á környékén – feltűntek olyan zenekarok, amelyek magukban hordozták a nemzetközi relevancia lehetőségét. Kettő közülük az új Európa friss hangjai iránt is nyitott Music Televisionbe is bekerült: az egyik a nyolcvanas évek legvégén énekest váltó Sexepil (Hegyi Zoltán helyett a holland Mick Ness érkezett), a másik a magyar származású amerikás szülők gyermeke, David Bornstein vezette Andersen. Mindkét együttes izgalmas gitárzenében utazott, és mind a kettő feltűnt néhány klip erejéig az MTV-ben (főleg a rangos *120 Minutes* alternatív rockzenei műsorban). A nagy áttörés azonban egyiknek sem sikerült.

— 1993

Elő Sziget

Az első Szigetet elnézve talán még Gerendai Károly sem gondolta, hogy ebből lesz a rendszerváltás utáni magyar popszakma legnagyobb, a nemzetközi szinten is jól látszó vállalkozása. Diáksziget volt a neve, „Kell egy hét együttlét” a mottója, Müller Péter Sziámi az

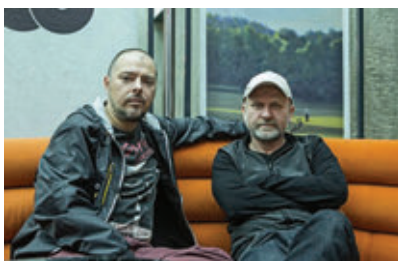

arca, két színpadon szól az alternatív zene. A következő évben Eurowoodstock lett, néhány külföldi vendéggel, 1996-tól Pepsi Szigetként működött néhány évig, és mivel mindennek el kell kezdődnie valahol, ekkor lépett fel először a Prodigy.

— 1994

Itthon is gyökeret eresztett az elektronikus zene

/ BATTÁ RÓBERT, PRIEGER ZSOLT

A hiphoppal ellentétben a hazai elektronikus zene nem volt annyira naprakész, 1987-88 körül nem kezdtek el szaporodni a house- és technólemezek, épp ezért volt fontos momentum, amikor a Liquid Limbs és az Anima (hamarosan Anima Sound System) 1993-1994 során – miközben a mainstreamben a lemezcégek nemzetközivé válása zajlott – kiadta első kazettáit és végre újtárra indult a műfajok előadói szintű fejlődése itthon [a klub dj-k, élen DJ Budaival és Tommyboyjal ekkorra természetesen már terjesztették a stílust].

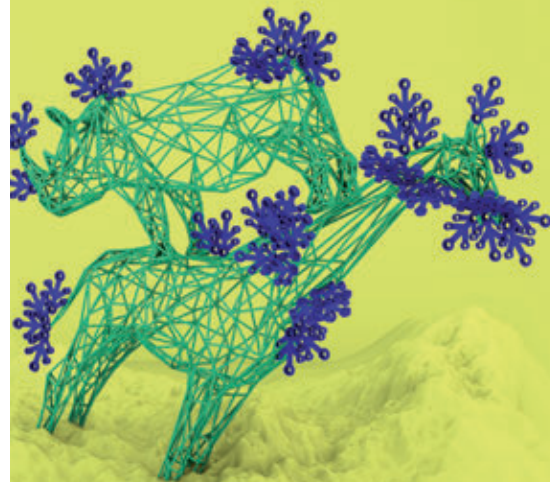
— 1995

A hazudós zenekarok áttörése

A Kispál és a Borz, a Tankcsapda és a Pál Utcai Fiúk hazudós zenekaraként elhíresült országjáró turnéja a legnépszerűbb formációkká tette az előbbi két együttest [a PUF-nak már inkább a levezetést jelentette], és tulajdonképpen eldöntötte azt is, hogy kik fogják meghatározni

KONCERTAJÁNLÓ

OPUS
JAZZ CLUB

2017. MÁRCIUS 25. SZOMBAT, 21:00

KORTÁRS JAZZ
CSIPETNYI ROMANTIKÁVAL
Carlos Bica & Azul (P/D/USA)

2017. MÁRCIUS 31. PÉNTEK, 21:00

JAZZ ÉS BALKÁNI
NÉPZENE
Borbély Műhely

2017. ÁPRILIS 4. KEDD, 21:00

AMERIKAI FOLK ÉS BLUES
– EURÓPAI DALSZERZŐ
Zanzinger

2017. ÁPRILIS 15. SZOMBAT, 21:00

HAGYOMÁNYTISZTELŐ
ÉS FELKAVARÓ
Dresch Quartet

1093 Budapest, Mátyás u. 8. | +361 216 7894
info@bmc.hu | www.bmc.hu

a következő évtizedet – a Tankcsapda esetében évtizedeket.

1996

Az első Fila Rap Jam

A magyar rap MIKI után bő egy évtizeddel sem indult be látványosan, az undergroundban, béna felvételeken terjedt, mindenféle gyermekbetegséggel sújtva. Ezen az állapoton fordított az első igazán népszerű formáció, az Animal Cannibals, amely azóta is a műfaj legfontosabb hazai katalizátora. Fila Rap Jam néven tehetségkutatót szerveztek, amely fórumot, továbblépési lehetőséget biztosított az előadóknak és ez a folyamat végül lassan beindította a magyar hiphopot is.

1997

Megjelentek Budapest jövőhangjai

Az elektronikuszenei színtér nem kis részben DJ Tommyboy Underground Records nevű lemezboltja körül csoportosult, nem csoda, hogy ő adta ki az első műfaji válogatást is Juice Recors nevű kiadójánál *Future Sound Of*

Budapest címmel. A sokszínű kiadvány fontos origója a hazai drum'n'bass-nek is, amely a következő években nemzetközileg is érvényes szcénává fejlődött olyan zenékkal, amiket sztár dj-k pörgetnek.

1998

A Sziget szintet lépett

A Sziget a kezdeti évek fokozatos fejlődése után ekkoriban lépett szintet, 200 ezerről 260 ezerre nőtt látogatóinak száma és már nem is próbált ártatlan hippiparadicsomként tetszelegni, inkább lemorzsolta a multik logói miatt kesergőket, és helyükre bevonzott több tízezer szórakozni vágyót. A vállalkozás ekkor már nemzetközi siker, de hol volt még innen a mai, közel félmillió látogatottság!

1999

Elindult az UCMG

Széll László kiadója hamar az ezredforduló legfontosabb elektronikus zenei műhelye lett, egy ideig úgy tűnt,

sikerülhet felhelyezni a magyar zenét a nemzetközi térképre. Persze elsősorban a 2000-es Yonderboi-lemezeiről beszélünk, de Marcel is sikert aratott. Az Amorf Ördögök, a Zagar és DJ Bootsie innen indult, de Deutsch Gábor és Anima-lemezeket is kiadtak. Hogy miért lett vége idő előtt, arról eltérnek a vélemények; mindenestre győzött a *Magyar Ugar* – ez volt 2001-es válogatásuk címe.

2000

Debütált az évtizedet meghatározó hiperkarma

Bérczesi Robi nem volt ismeretlen 2000 előtt sem az alternatív színtéren. Első zenekara, a BlaBla már sokat mutatott és nagy ígéret volt, de az igazán nagy dobás, ami végleg bebetonozta a szerző helyét az ezredforduló legfontosabb dalszerzői között, a hiperkarma debütáló albuma volt. Azóta is épül – súlyos, buktatóéveken átlendülve – a máig egyik legkivételesebb életmű a hazai popban.

2001

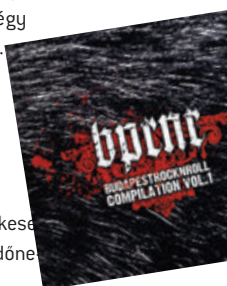
Jimmy, a (lista)király

Szomorúan indult a XXI. század Magyarországon: egy hosszúra nyúlt szilveszteri buli végén fejbe lőtte magát a Király. Zámbo Jimmy hiába volt rengeteg ember kedvence, hiába alakult ki és él a mai napig kultusza, zenéjéről a szaksajtó soha nem volt jó véleménnyel. A kilencvenes évek legtöbb lemezt eladó magyar énekesének temetésére tízezrek mentek el és természetesen összeesküvés-elméletek is szövődtek halála köré. Egy másik, váratlan következmény az lett, hogy Jimmy lemezei visszatértek a hivatalos magyar hanglemezlistára. Mit visszatértek! Berobbantak: a MAHASZ-albumlista első tizenhárom helyén a király lemezei szerepeltek és ez bizony Guinness-rekord, be is került a híres nagykönyvbe, még a Q magazin is megemlékezett róla. Az meg már külön Guinness-rekord, hogy ezt a rekordot is egy magyar zenekar, a Tankcsapda döntötte meg, amikor 2013-ban olcsón újra kiadta korábbi nagylemezeit. Ekkor tizennégy album szerepelt ugyanattól az előadótól a lista első tizennégy helyén és mind a debreceni rockereké volt.

2002

BPRNR

A Budapest Rock'N'Roll egy önképzőkör lelkesedésével megszervezett baráti társaság fedőne

ve volt, melynek tagjai történetesen a Budapesten működő különféle stílusú rockzenekarok (Superbutt, Blind Myself, Hippikiller, Bridge To Solace) mentén ismerték egymást. Közös honlap, közös koncertek, közös válogatáslemezek jellemezték és a szándék, hogy valami változzon végre a hazai rock állóvizében. Ugyan egységes stílus hiányában közel sem volt színtérszerű a kezdeményezés, de máskülönben igen nagy hatással volt a következő évek fejlődésére.

2003

Kikötött az A38 koncerthajó

Az A38 nyitásától a főváros egyik legfontosabb szórakozóhelye, a legtöbb kiemelkedő külföldi fellépés helyszíne és már önmagában különleges, hiszen egy hajóra kell a Duna felett átballagni a maradandó élményért. Az egykori ukrán áruszállítóból nemzetközileg elismert, világsztárok által imádott klub lett, amely a szervezés terén rengeteg hiányosságot pótol, elsőként hozott Magyarországra addig fájóan kimaradt produkciókat és aktualitásokkal is bőven és sokszínűen látja el a koncertlátogatókat.

2004

Véget ért az első Megasztár

Ha valami tényleg meghatározta a magyar zenei közízlést, akkor a modernkori táncdal-fesztiválok, a kétezres évek tévés tehetségkutatói biztosan. Az úttörő a 2003-ban startolt *Megasztár* volt, amelynek első évada 2004-

50 MAGYAR POPPILLANAT

ben ért véget (döntősei máig a kommersz pop vezéregyéniségei: Tóth Vera, Gáspár László, Oláh Ibolya), de a 2004-es második (Caramel, Tóth Gabi), és az utána induló harmadik évad (Rúza Magdolna, Puskás Péter) is állócsillagokat termelt (akárcsak a 2010-ben startoló *X-Faktor* széria) miközben sajnos máig meghatározza, hogy a széles közvélemény mit is értsen magyar popzenén.

2005

PANKKK

Zenészek nyomására Bozóki András kultusz-miniszter elindítja a PANKKK-ot (Program a Nemzeti Kortárs Könnyűzenei Kultúráért). Támogattak vidéki klubokat, első lemezes zenekarokat; elindult az első magyar exportiroda. Bár számos irányból kritizálták a programot (miért ő nyert? miért kell egyáltalán állami pénzt adni a könnyűzenének?), az biztos, hogy más tényezőkkel együtt hozzájárult a popzenei élet élénkítéséhez. A Fidesz-kormány megszüntette; később számos elemét átvette a Cseh Tamás Program.

2006

Nemzetközi áttörések

Miközben ez az év volt az, amelyik igazi pezsgést hozott sok év pangás után a magyar gitárzenébe (erős lemezek: HS7, 30Y, Kiscsillag, Pluto, az Amber Smith vezetésével életre kelt a rövid életű hazai indie-mozgalom) és a PANKKK más területeken is azonnal éreztette hatását, 2006-ban ismét jutott fény külföldön is a magyar zenére. A Kistehén Little Cow

50/MAGYAR POPPILLANAT

néven külföldi terjesztésű lemezzel Európa és Amerika koncertszínpadait hódította, a Kerekes Band pedig a *Pimasszal* került be a nemzetközi világzenei vérkeringésbe.

— 2007

MR2 Petőfi Rádió

A 21. század magyar popzenéjére alighanem a Petőfi Rádió átalakulása hatott a legnagyobb mértékben. A teljes napi zenesugárzásra átvált

MR2 Petőfi Rádió öt-hat évig a közízlést is javította azzal, hogy a korábbiaknál jobb zenéket játszott, de talán még fontosabb, hogy az adó felnevelt egy új zenészgenerációt, hangot adott azoknak, akiknek más kereskedelmi rádiókban nem jutott hely, hogy aztán fokozatos visszanyesések után mára ismét kevesebb legyen a benne megszólaló, minőségibb magyar előadó.

— 2008

A Csík Zenekar feldolgozta a Most múlik pontosant

Az évtized slágere címre a Quimby-féle *Most múlik pontosan* pályázhat legjobb eséllyel – mégis melyik másik dalról született dokumentumfilm (Lévai Balázs rendezésében az *Engedem, hadd menjen*)? A 2005-ben némi pauza után visszatért Quimby már

akkor, az ezt a dalt is tartalmazó lemezzel eleve megnövelte ázsióját és az egyik legnépszerűbb rockzenekarrá lépett elő, de amikor a popfeldolgozásaival szintén szinteket lépegető Csík Zenekar folkosította a dalt, az mindkét együttest az egekig lötte.

— 2009

A Sláger és a Danubius helyett Class és Neo

A két országos kereskedelmi rádió, a zenei közízlés két legfontosabb formálója (és/vagy követője) sokak szerint politikai paktum miatt veszítette el a frekvenciáját (később pert nyertek, hiába). A helyettük indult két adó közül 2010 után az állami hirdetések csak a Simicska-féle Class FM-nek jutottak; az MSZP-közel Neo FM 2012-ben csődbe ment. Évekig a Class egyedül uralta a mainstream popot

/ WEST-BALKÁN

– 2016-tól pedig az Orbán-Simicska háború következményeként csak állami rádiót lehet országosan fogni.

— 2010

Lo-fi hálózobapop-robbanás

Most még talán túl közel van, de egészen biztos, hogy egy-két évtized múlva is azt fogják emlegetni 2010 legmeghatározóbb történéseként, amikor néhány unatkozó fiatal a hálózobájában rossz minőségű, de bátor és őszinte dalokat vett fel, majd rakott ki az internetre, lavinát indítva el ezzel a hazai underground, alternatív zenei életben (és elindult a Recorder.hu).

— 2011

West-Balkán tragédia

A tízes évek legszomorúbb, zenéhez kötődő eseménye, a West-Balkán szórakozóhelyen a jogszabályok és szerződések be nem tartása miatt kialakult, három halálos áldozatot követelő tragédia a következő évek partijaira is nagy hatással volt. A kormány azonnal szigorította (szinte ellehetetlenítette) az ilyen bulik szervezését, majd az enyhítés hosszú távú hozadékaént jobban ellenőrizhetővé, szabályozottabbá tette a klubok és partik működését. És megjelent az első Recorder magazin.

— 2012

Megszületett a Farbwechsel

S Olbricht kazettájával elindul a Farbwechsel kiadó, amely hamarosan az „izgalmas új zenék Budapestről” típusú cikkek állandó szereplőjévé lett az angol nyelvű, meghatározó elektronikus zenei lapokban. Általában a zajos, lo-fi house-techno hibridekkel azonosítják a „budapesti hangzást”, de ennél sokszínűbb a repertoár, Route 8 táncoltatásától Imre Kiss

2017/ÁPR/08 /// 20H

ZS (US)
HORSE LORDS (US)
CLOUD BECOMES
YOUR HAND (US)

ELECTRIFY VOL.13

Trafó

50/MAGYAR POPPILLANAT

érzelmes zenéin át a 12z improvizációjáig sok minden belefért. Legtöbb zenészének volt már megjelenése saját műfajuk vezető kiadóinál.

— 2013

Rakéta fesztivál

A kezdetben még csak a hálósobák magányában és az interneten terjedő friss zenék ekkortájt kezdtek koncertképes produkciókká összeállni, majd napjainkra izgalmas, vibráló koncertélelet eredményezni Budapesten. Ebben a folyamatban a teljesen szerelemprojektként levezényelt, 2012-ben startolt, 2013-ban már látványos, majd évről-évre egyre nagyobbra növő Rakéta fesztivál roppant fontos szerepet játszott.

— 2014

Generációváltás

Ekkor kezdődött a legutóbbi generációváltás a magyar zenében. Ami ahhoz vezetett, hogy új szereplők léptek a csúcsra (Punnany Massif, Halott Pénz, Wellhello, Brains), hamarosan népszerű zenekarok szünetek meg vagy mentek hosszú szünetre (Heaven Street Seven, Isten Háta Mögött, Subscribe, Hangmás) és feltűnt egy nemzedék, ami máris meghatározza a magyar popot (a rapidfelfutást bemutató Middlemist Red, az Ivan & The Parazol, a Mary Popkids, a Fran Palermo, a Biebers, a Blahalouisiana, a Margaret Island).

— 2015

WOMEX Budapesten

A Sziget világzenei színpadának fokozatos viszszafejlésével az egyre izgalmasabb világzenei szcéná bemutatása elaprózódott. Azzal, hogy 2015-ben Budapest megrendezhette a legfontosabb ilyen típusú showcase fesztivált, nemcsak egyszerre láthatták itthon

/ MIDDLEMIST RED

50 MAGYAR POPPILLANAT

nagyon sokan, milyen sokszínű is ez a szcéna, de a hosszútávú szakmai előnyei még tovább fejleszthetik az egyébként is sikeres hazai folk- és világzenei életet.

— 2016

Elindult a BUSH

A magyar zene rég nem volt olyan egészséges állapotban, mint mostanság, így a következő logikus lépés a külföld felé nyitás – az Omega nyomdokain. A hazai zenészek el is indultak a külföldi showcase-fesztiválokra 2016-ban, de ennél sokkal fontosabb, hogy nálunk is elindult egy showcase, mégpedig a lehető leglogikusabb céllal: a BUSH megpróbálja összehozni a kelet-európai térség zenekarait, szakembereit és igyekszik segíteni egy olyan struktúra kialakításában, amelyben a térség előadói, koncertszervezői egymást erősítve tudnak terepet biztosítani – egymásnak.

16-19 NOVEMBER 2016
**BUDAPEST
SHOWCASE HUB**
#www.budapesthublock

Elefánt MINDEN lemezbemutató

március	31.	Kecskemét, TEKA
április	08.	Dunaújváros, Galéria
április	14.	Budapest, A38
április	22.	Miskolc, Helynekem
április	28.	Eger, Egal udvar
április	30.	Pécs, PEN
május	05.	Nagyvárad, Moszkva Kávézó
május	06.	Debrecen, Roncs bár
május	19.	Szeged, Várkert
június	03.	Győr, Rómer ház

MINDEN - az új lemez mindenhol elérhető

